

[aju sezone \(/vijest/11463247\)](#) · · · [Sve više Europljana kao kućne ljubimce drži opasne divovske puževe \(/vijest/11463246\)](#) · · · [Američki republikanski senator Ti](#)

Picassov plakat za "Bitku na Neretvi" biser novouređenog arhiva Jadran filma

JADRAN FILM (/PRETRAGA/JADRAN FILM) BITKA NA NERETVI (/PRETRAGA/BITKA NA NERETVI) FILMSKI PLAKAT (/PRETRAGA/FILMSKI PLAKAT) PABLO PICASSO (/PRETRAGA/PABLO PICASSO)

12.09.2023. 19:31

Izvor: Hina

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fwww.hina.hr%2Fvijest%2F11411451>)

(<https://twitter.com/home?status=https%3A%2F%2Fwww.hina.hr%2Fvijest%2F11411451>)

VEZANE VIJESTI

'Poor Things' najbolji film Venecijanskog filmskog festivala 2023. ([/vijest/11409829](#))

Nizozemski filmski umjetnik Jaap Pieters gostuje na Korčuli ([/vijest/11395601](#))

Zagrebačka premijera "Pelikana" na Ljetnoj pozornici Tuškanac ([/vijest/11396365](#))

Hrvatski filmski savez objavio selekciju programa za Reviju i Smotru ([/vijest/11395412](#))

Rujanski program Filmske čitanke posvećen temi kadra ([/vijest/11402068](#))

17. Vukovar film festival od 24. do 27. kolovoza ([/vijest/11392013](#))

ZAGREB, 12. rujna 2023. (Hina) - Picassov plakat za "Bitku na Neretvi", najskuplji ratni film jugoslavenske i hrvatske kinematografije iz 1969., biser je novouređenog arhiva Jadran filma - riznice filmskih vrpca i popratnog gradiva stvaranog od 1947.

Izvorni print plakata Pabla Picassa za promociju "Bitke na Neretvi" na inozemnom tržištu iz 1970., najtraženiji je kolekcionarski primjerak u bunkerima Jadran filma gdje je pohranjeno 1660 filmskih vrpca i oko 290 dužnih metara pratećeg gradiva poput plakata, knjiga snimanja, fotografija i reklamnog materijala.

"Neskromno rečeno - Jadran film raspolaže sada vjerojatno najuređenijim arhivskim prostorom u Hrvatskoj, ali i infrastrukturom za digitalizaciju što ćemo tijekom jeseni predstaviti javnosti", ističe predsjednik uprave Jadran filma Vinko Grubišić.

Digitalno restaurirani film "Slike iz života udarnika" Bate Čengića u Veneciji (/vijest/11400085)

Film "Tragovi" hrvatski kandidat za nagradu Oscar (/vijest/11406703)

"Anatomija pada" na 17. vukovarskom filmskom festivalu (/vijest/11395646)

Hrvatski filmski klasici i novi filmovi na festivalu u Nancyju (/vijest/11397976)

12.09.2023. 19:31

Picassov plakat za "Bitku na Neretvi" biser novouređenog arhiva Jadran filma

ZAGREB, 12. rujna 2023. (Hina) - Picassov plakat za "Bitku na Neretvi", najskuplji ratni film jugoslavenske i hrvatske kinematografije iz 1969., biser je novouređenog arhiva Jadran filma - riznice filmskih vrpca i popratnog gradiva stvaranog od 1947.

Dodaje da je novouređeni arhiv pod permanentnim video nadzorom, alarmom i senzorima za temperaturu i vlagu te vatrodojavom, a u njega se, osim dosad prebačenih filmskih vrpca, sada prebacuje i ostalo arhivsko gradivo.

U novi arhiv prebačen je i izvorni veliki plakat za "H-8", film Nikole Tanhofera iz 1958., prema posljednjem izboru kritičara najbolji hrvatski film svih vremena, a zidove krasi i plakati filmova velikana hrvatske kinematografije, između ostalih, Vatroslava Mimice, Krste Papića, Rajka Grlića, Zorana Tadića i Antuna Vrdoljaka.

Na posebnom mjestu u Jadran filmu, pak, ogromni je plakat za "Rondo", film Zvonimira Berkovića iz 1966. na koji je Grubišić, kako ističe, iznimno ponosan.

Dokaz veličine tadašnje kinematografije

No, tek Picassov plakat za "Bitku na Neretvi" dokazuje veličinu i značaja tadašnje hrvatske i jugoslavenske kinematografije. Taj partizanski film bio je sniman osamnaest mjeseci, u njemu je sudjelovalo desetak tisuća vojnika tadašnje JNA, za scenografiju su se gradila i rušila cijela sela kao i željezni most na Neretvi.

U filmu su glumile tadašnje svjetske zvijezde – Orson Welles, Yul Brynner, Hardy Krüger, Silva Koščina, Franco Nero i Sergej Bondarčuk uz "izabranu vrstu" jugoslavenskih glumaca predvođenih Batom Živojinovićem, Borisom Dvornikom, Ljubišom Samardžićem, Fabijanom Šovagovićem i Milenom Dravić.

No, nitko iz te plejade filmskih zvijezda nije se našao na Picassovu plakatu. Naime, Picasso je za plakat najpoznatijeg partizanskog filma izabrao motiv ratnog stradanja, poznat po njegovoj legendarnoj slici "Guernica", ali ipak, kako stručnjaci ističu, to njegovo djelo bazirano je na slici "Otmica Sabinjanki".

I kao takav, taj manje poznat Picassov plakat ima veliku kolekcionarsku vrijednost. Primjerice, hrvatski kolekcionar mlađe generacije Denis Svirać svojevremeno je za Večernji list rekao da je Picassovu "Neretvu" priželjkivao cijelo desetljeće, da bi taj plakat prije par godina napokon pronašao na zagrebačkom "buvljaku". Pritom je

Izvorni print plakata Pabla Picassa za promociju "Bitke na Neretvi" na inozemnom tržištu iz 1970., najtraženiji je kolekcionarski primjerak u bunkerima Jadran filma gdje je pohranjeno 1660 filmskih vrpca i oko 290 dužnih metara pratećeg gradiva poput plakata, knjiga snimanja, fotografija i reklamnog materijala.

"Neskromno rečeno - Jadran film raspolaže sada vjerojatno najuređenijim arhivskim prostorom u Hrvatskoj, ali i infrastrukturom za digitalizaciju što ćemo tijekom jeseni predstaviti javnosti", ističe predsjednik uprave Jadran filma Vinko Grubišić.

Dodaje da je novouređeni arhiv pod permanentnim video nadzorom, alarmom i senzorima za temperaturu i vlagu te vatrodojavom, a u njega se, osim dosad prebačenih filmskih vrpca, sada prebacuje i ostalo arhivsko gradivo.

U novi arhiv prebačen je i izvorni veliki plakat za "H-8", film Nikole Tanhofera iz 1958., prema posljednjem izboru kritičara najbolji hrvatski film svih vremena, a zidove krasi i plakati filmova velikana hrvatske kinematografije, između ostalih, Vatroslava Mimice, Krste Papića, Rajka Grlića, Zorana Tadića i Antuna Vrdoljaka.

istaknuo i da u cijelom svijetu ima svega 20-ak sačuvanih primjeraka te da ga svakodnevno zovu kolege kolekcionari, muzeji, umjetnici - neki sa željom samo vidjeti Picassov plakat samo, a neki ga i otkupiti.

Podaci o broju otisnutih plakata nisu poznati, no kako se u Jadran filmu saznaje, najveću vrijednost imaju plakati s Picassovim potpisom. Njih je navodno bilo osam od kojih je jedan, prema pričama, završio i kod jugoslavenskog maršala Josipa Broza Tita.

Plakat o kojem još kruže mnoge legende

Prema nekim izvorima, u Hrvatskoj je i izvorna manja Picassova grafika za plakat tog filma koja, prema procjenama, vrijedi najmanje 500.000 eura. S druge strane, pak, u nedostatku izvornih plakata, zagrebačkim "crnim tržištem" kruže i kopije - jednostavni digitalni isprinti Picassova djela.

S jednim takvim kopiranim plakatom manjih dimenzija posjetili smo i Ljubu Šikića, producenta Jadran filma koji je imao i značajnu ulogu u stvaranju "Bitke na Neretvi".

"Premali sam ja miš da bi se potpisao na Picassov plakat pa makar to bila i kopija", rekao je Šikić. Pritom je ispričao i pojedinosti i legende vezane uz stvaranje tog djela uključivši i one da Picasso nije htio honorar već je, navodno, zatražio 12 boca ili sanduk domaćeg vina te da je delegaciju naših filmaša koji su mu ponudili suradnju dočekao odjeven u donje rublje.

Picassov plakat za "Bitku na Neretvu" iznimne je kulturne i povijesne vrijednosti i oko njega još i sada kruže mnoge legende, ističe Vinko Grubišić, a o vrijednosti tog umjetničkog djela u vremenskom kontekstu komentar je dao i Tomislav Buntak, dekan Akademije likovnih umjetnosti (ALU) koja je, nakon zagrebačkog potresa, uselila upravo u prostore Jadran filma u zagrebačkoj Dubravi.

"Potres je donio razne nedaće, ali i dašak kulture u Dubravu. Dolaskom ALU u Jadran film došli smo do zajedničke inicijative da vizualni dio suradnje obavimo kroz rad na reinterpretacijama plakata klasičnih filmova Jadran filma", kazao je Grubišić.

Na posebnom mjestu u Jadran filmu, pak, ogromni je plakat za "Rondo", film Zvonimira Berkovića iz 1966. na koji je Grubišić, kako ističe, iznimno ponosan.

Dokaz veličine tadašnje kinematografije

No, tek Picassov plakat za "Bitku na Neretvi" dokazuje veličinu i značaja tadašnje hrvatske i jugoslavenske kinematografije. Taj partizanski film bio je sniman osamnaest mjeseci, u njemu je sudjelovalo desetak tisuća vojnika tadašnje JNA, za scenografiju su se gradila i rušila cijela sela kao i željezni most na Neretvi.

U filmu su glumile tadašnje svjetske zvijezde – Orson Welles, Yul Brynner, Hardy Krüger, Silva Koščina, Franco Nero i Sergej Bondarčuk uz "izabranu vrstu" jugoslavenskih glumaca predvođenih Batom Živojinovićem, Borisom Dvornikom, Ljubišom Samardžićem, Fabijanom Šovagovićem i Milenom Dravić.

No, nitko iz te plejade filmskih zvijezda nije se našao na Picassovu plakatu. Naime, Picasso je za plakat najpoznatijeg partizanskog filma izabrao motiv ratnog stradanja, poznat po njegovoj legendarnoj slici "Guernica", ali ipak, kako stručnjaci ističu, to njegovo djelo bazirano je na slici "Otmica Sabinjanki".

Cilj izlagati u široj javnosti

Dodao je i kako je s profesorima i studentima ALU dogovorena izrada plakata na temelju klasičnih filmova, a bit će i organizirana izložba u galerijskom prostoru Jadran filma u izgradnji i to, najvjerojatnije, u proljeće iduće godine. Grubišić ističe kako su u sklopu dugogodišnjeg projekta JFK, odnosno Jadran film klasici, planirane brojne aktivnosti da se od hrvatskog klasičnog filma i pratećeg materijala napravi nešto što će, kako posebno naglašava, "ostati iza nas".

"Cilj nije komercijalan, nego kulturni i društveni te želimo filmske plakate u različitim varijantama učiniti dostupnim preko službene stranice Jadran filma, ali i izlaganjem uživo u široj javnosti", ističe Grubišić.

Pritom podsjeća na izložbu dijela bogatog fonda plakata Jadran filma tijekom posljednjih Dana hrvatskog filma kada su u predvorju zagrebačkog SC-a bili izloženi neki od najboljih i najreprezentativnijih izvornih velikih plakata – uključivši i onaj za film "Novinar", Fadila Hadžića.

No, Grubišić se slaže da je po značaju za hrvatsku kinematografiju u svjetskim razmjerima ipak najvažniji Picassov plakat, što potvrđuje i dekan ALU Tomislav Buntak.

"Picassov plakat 'Bitka na Neretvi' slaže se u tim godinama na različite aktivnosti koje su potpisivali veliki umjetnici, a s namjerom da film ne bude samo zabava za široke mase, nego da dobije i na svojoj važnosti. To što je Picasso napravio govori koje je bilo mjesto i značaj Jadran filma i naše kulturne sredine", kazao je Buntak.

Vrijedno popratno gradivo tek treba katalogizirati

Potvrdio je i dogovoreni aranžman u kojem bi profesori i studenti mogli ponuditi nove naglaske i interpretacije vezane uz ovaj plakat, ali i ostale filmske plakate Jadran filma od kojih su mnoge izradili naši poznati likovni umjetnici.

I kao takav, taj manje poznat Picassov plakat ima veliku kolekcionarsku vrijednost.

Primjerice, hrvatski kolekcionar mlađe generacije Denis Svirać svojevremeno je za Večernji list rekao da je Picassovu "Neretvu" priželjkivao cijelo desetljeće, da bi taj plakat prije par godina napokon pronašao na zagrebačkom "buvljaku". Pritom je istaknuo i da u cijelom svijetu ima svega 20-ak sačuvanih primjeraka te da ga svakodnevno zovu kolege kolekcionari, muzeji, umjetnici - neki sa željom samo vidjeti Picassov plakat samo, a neki ga i otkupiti.

Podaci o broju otisnutih plakata nisu poznati, no kako se u Jadran filmu saznaje, najveću vrijednost imaju plakati s Picassovim potpisom. Njih je navodno bilo osam od kojih je jedan, prema pričama, završio i kod jugoslavenskog maršala Josipa Broza Tita.

Plakat o kojem još kruže mnoge legende

Prema nekim izvorima, u Hrvatskoj je i izvorna manja Picassova grafika za plakat tog filma koja, prema procjenama, vrijedi najmanje 500.000 eura. S druge strane, pak, u nedostatku izvornih plakata, zagrebačkim "crnim tržištem" kruže i kopije - jednostavni digitalni isprinti Picassova djela.

"Rondo je plakat koji bi bilo vrijedno i danas reinterpreirati, naravno uz neke izmjene - u tipografiji ili nekim detaljima. Intencija je da studenti pogledaju film, a ako treba i fotografije sa snimanja te da nakon toga rade svoje reinterpretacije", kazao je Buntak.

U tome bi značajnu ulogu moglo imati i ostalo, iznimno vrijedno popratno gradivo većine hrvatskih filmova snimljenih od 1947. pohranjeno u spremištima Jadran filma koje tek treba katalogizirati i popisati. No, o očuvanju tog gradiva ključnu riječ ima i Kinoteka Hrvatskog državnog arhiva (HDA).

"Odjel Hrvatske kinoteke nema cjelokupni popis gradiva pohranjenog u Jadran filmu, načelno znamo o kojem se gradivu radi, međutim gradivo tek treba popisati. Sa sigurnošću možemo reći da u Jadran filmu ima materijala koji bi trebali biti pohranjeni u HDA", ističu u odgovoru.

Na upit, pak, kakva je suradnja s Jadran filmom u očuvanje te filmske baštine i kada se može očekivati izrada detaljnog popisa popratnog filmskog gradiva u Jadran filmu, u HDA su zaključili:

"S obzirom da smo u 2023. a još uvijek nije u potpunosti izvršena zakonska obaveza za gradivo nastalo do 1991. dosadašnja suradnja nije najbolja, bilo je uspona i padova. Međutim čini se da je u posljednje vrijeme došlo do određenih pomaka i da ćemo uspjeti u suradnji s Jadran filmom napraviti popis sačuvanog gradiva kako bismo za početak utvrdili koji dio gradiva još treba preuzeti zakonskom obavezom", zaključuju u HDA.

Miroslav Edvin Habek

*Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

(Hina) xmeh yam

reinterpretacijama plakata klasičnih filmova Jadran filma", kazao je Grubišić.

S jednim takvim kopiranim plakatom manjih dimenzija posjetili smo i Ljubu Šikića, producenta Jadran filma koji je imao i značajnu ulogu u stvaranju "Bitke na Neretvi"

"Premali sam ja miš da bi se potpisao na Picassov plakat pa makar to bila i kopija", rekao je Šikić. Pritom je ispričao i pojedinosti i legende vezane uz stvaranje tog djela uključivši i one da Picasso nije htio honorar već je, navodno, zatražio 12 boca ili sanduk domaćeg vina te da je delegaciju naših filmaša koji su mu ponudili suradnju dočekao odjeven u donje rublje.

Picassov plakat za "Bitku na Neretvu" iznimne je kulturne i povijesne vrijednosti i oko njega još i sada kruže mnoge legende, ističe Vinko Grubišić, a o vrijednosti tog umjetničkog djela u vremenskom kontekstu komentar je dao i Tomislav Buntak, dekan Akademije likovnih umjetnosti (ALU) koja je, nakon zagrebačkog potresa, uselila upravo u prostore Jadran filma u zagrebačkoj Dubravi.

"Potres je donio razne nedaće, ali i dašak kulture u Dubravu. Dolaskom ALU u Jadran film došli smo do zajedničke inicijative da vizualni dio suradnje obavimo kroz rad na

Cilj izlagati u široj javnosti

Dodao je i kako je s profesorima i studentima ALU dogovorena izrada plakata na temelju klasičnih filmova, a bit će i organizirana izložba u galerijskom prostoru Jadran filma u izgradnji i to, najvjerojatnije, u proljeće iduće godine. Grubišić ističe kako su u sklopu dugogodišnjeg projekta JFK, odnosno Jadran film klasici, planirane brojne aktivnosti da se od hrvatskog klasičnog filma i pratećeg materijala napravi nešto što će, kako posebno naglašava, "ostati iza nas".

"Cilj nije komercijalan, nego kulturni i društveni te želimo filmske plakate u različitim varijantama učiniti dostupnim preko službene stranice Jadran filma, ali i izlaganjem uživo u široj javnosti", ističe Grubišić.

Pritom podsjeća na izložbu dijela bogatog fonda plakata Jadran filma tijekom posljednjih Dana hrvatskog filma kada su u predvorju zagrebačkog SC-a bili izloženi neki od najboljih i najreprezentativnijih izvornih velikih plakata – uključivši i onaj za film "Novinar", Fadila Hadžića.

No, Grubišić se slaže da je po značaju za hrvatsku kinematografiju u svjetskim razmjerima ipak najvažniji Picassov plakat, što potvrđuje i dekan ALU Tomislav Buntak.

"Picassov plakat 'Bitka na Neretvi' slaže se u tim godinama na različite aktivnosti koje su potpisivali veliki umjetnici, a s namjerom da film ne bude samo zabava za široke mase, nego da dobije i na svojoj važnosti. To što je Picasso napravio govori koje je bilo mjesto i značaj Jadran filma i naše kulturne sredine", kazao je Buntak.

Vrijedno popratno gradivo tek treba katalogizirati

Potvrdio je i dogovoreni aranžman u kojem bi profesori i studenti mogli ponuditi nove naglaske i interpretacije vezane uz ovaj plakat, ali i ostale filmske plakate Jadran filma od kojih su mnoge izradili naši poznati likovni umjetnici.

"Rondo je plakat koji bi bilo vrijedno i danas reinterpreirati, naravno uz neke izmjene - u tipografiji ili nekim detaljima. Intencija je da studenti pogledaju film, a ako treba i fotografije sa snimanja te da nakon toga rade svoje reinterpretacije", kazao je Buntak.

U tome bi značajnu ulogu moglo imati i ostalo, iznimno vrijedno popratno gradivo većine hrvatskih filmova snimljenih od 1947. pohranjeno u spremištima Jadran filma koje tek treba katalogizirati i popisati. No, o očuvanju tog gradiva ključnu riječ ima i Kinoteka Hrvatskog državnog arhiva (HDA).

"Odjel Hrvatske kinoteke nema cjelokupni popis gradiva pohranjenog u Jadran filmu, načelno znamo o kojem se gradivu radi, međutim gradivo tek treba popisati. Sa sigurnošću možemo reći da u Jadran filmu ima materijala koji bi trebali biti pohranjeni u HDA", ističu u odgovoru.

Na upit, pak, kakva je suradnja s Jadran filmom u očuvanje te filmske baštine i kada se može očekivati izrada detaljnog popisa popratnog filmskog gradiva u Jadran filmu, u HDA su zaključili:

"S obzirom da smo u 2023. a još uvijek nije u potpunosti izvršena zakonska obaveza za gradivo nastalo do 1991. dosadašnja suradnja nije najbolja, bilo je uspona i padova. Međutim čini se da je u posljednje vrijeme došlo do određenih pomaka i da ćemo uspjeti u suradnji s Jadran filmom napraviti popis sačuvanog gradiva kako bismo za početak utvrdili koji dio gradiva još treba preuzeti zakonskom obavezom", zaključuju u HDA.

Miroslav Edvin Habek

*Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

(Hina) xmeh yam

HINA

Hrvatska izvještajna novinska agencija (HINA) javni je medij i jedina nacionalna novinska agencija u Hrvatskoj čiji su korisnici gotovo svi važniji elektronički i tiskani mediji u zemlji. Osim hrvatskih medija, naše vijesti preuzimaju brojne novinske agencije s kojima Hina surađuje (ANSA, AFP, Reuters, APA, STA) te brojni portali u regiji. U Uredništvu Hine radi 95 novinara i fotoreportera koji prate sve važnije događaje u Hrvatskoj i svijetu. U prosjeku dnevno objavimo gotovo 300 vijesti, izvještaja i biltena, te oko 250 fotografija.

The Croatian news agency HINA is public media outlet and the only national news agency in Croatia. Its subscribers are leading electronic and print media in Croatia, including the national broadcaster HRT and leading news portals, daily and weekly newspapers. Apart from Croatian media, HINA's news articles are also used by many news agencies with which HINA cooperates, as well as by many news portals in the region.

[O agenciji \(info/hina\)](#) [Impressum \(info/impressum\)](#) [Zakoni i propisi \(info/zakoni\)](#) [Financijski planovi i izvješća \(info/fin_plan\)](#)

Društvene mreže

 VIJESTI
(<https://www.facebook.com/Hina->

Portali

ZDRAVLJE
(<http://zdravlje.hina.hr>)

[Pretplatite se \(kontakt/pretplata\)](#) [Oglašavajte \(kontakt/oglas\)](#) [Pišite nam \(kontakt/pismo\)](#)
[Pravo na pristup informacijama \(info/ppinfo\)](#)

[Javna nabava \(info/jn2\)](#) [Oglasi \(info/oglas\)](#) [Izjava o privatnosti \(info/privacy\)](#) [Uvjeti korištenja \(info/conditions\)](#)

[Zapošljavanje \(info/zaposljavanje\)](#) [Poveznice \(info/poveznice\)](#) [Popis korisnika \(info/users\)](#)

Croatian-News-Agency-
100914142646958)

ZELENA
HRVATSKA
(<http://zelenahrvatska.h>

 GOSPODARSTVO
(<https://www.facebook.com/pages/HINA-Gospodarstvo/371728206315793>)

EU
(<http://eu.hina.hr>)

 NEWS IN ENGLISH
(<https://www.facebook.com/HINAnews2>)

MOBILE
(<http://m.hina.hr>)

 NEWS IN ENGLISH
(https://twitter.com/agencija_hina)

 HINA VIDEO
(<https://www.youtube.com/channel/UCIK6gVLWoRPRWBBelJrCmRA>)

 HINA ZDRAVLJE
(<https://www.facebook.com/HINA-Zdravlje-107824718609697>)

 HINA ZELENA HRVATSKA
(<https://www.facebook.com/HINA-Zelena-Hrvatska-100266819378746/>)

VRH STRANICE

ISSN 1334-00267 © Copyright Hina. Sva prava pridržana

